№. 55 1838.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS- BLAD,

Dingsdag 6 Maart.

Frankrijk.

Paris, den 2den Maart.

De kamer der afgevaardigden heeft heden de aan het slot der zitting van gisteren geopende discussie over een ontwerp betreffende de attributien der generale, departementale raden voortgezet. In den aanvang der zitting deed de minister van oorlog, in antwoord op de hem deswege gedane vragen, de toezegging, dat de documenten omtrent den staat van zaken in Afrika, waarvan bij de aanvraag der buitengewone credieten gesproken werd, binnen weinige dagen aan de kamer zouden medegedeeld worden.

— Kort na de ontwikkeling van het voorstel der heeren *Gouin*, in de kamer van afgevaardigden, verkeerden de houders der 5 pCt. renten in eene zonderlinge gerustheid omtrent het lot van dit effect, aangezien de beweegreden waarmede de kamer de zaak der reductie ter harte nam, en de omwegen door den heer *Gouin* bij de ontwikkeling van zijn voorstel gebruikt, alsmede de vrijheid die het gouvernement wilde laten, 't welk men wat dat van de reductie afkeerig was; de houders denken deed, dat er voorzeker weinig van die zaak zoude komen. Sedert echter de bureaux van de kamer het voorstel in handen gekregen hebben en de leden bekend zijn die hetzelve moeten onderzoeken, heeft de vrees zich op nieuw van de rente-houders meester gemaakt. Van de negen leden die de commissie uitmaken, zijn er slechts drie die, bij onderlinge onderredenen, conversie bekend staan: het zijn de heeren *Baudin*, *Janvier* en *Muret*. Men denkt dat de heer *Laffitte* tot rapporteur der commissie zal benoemd worden, terwijl men tevens spreekt van een gewijsigd plan tusschen de heeren *Laffitte*, *Ganilh* en *Passy* beraamd, 't welk zij de overige leden der commissie souden zoeken smakelijk te maken.

— De heer *Laffitte* heeft een' brief aan de kiezers van het college van Louviers gezonden, ten einde hij dezelve te zeggen voor hunne pogingen, om hem in de kamer te doen geduplieerden te doen verkiezen. Hij zegt daarin onder anderen, dat de kiezers minder hem in zijn' persoon hadden willen huldigen, dan de groote revolutie, aan welke zijn naam verbonden was; hij was hun dan erkentelijkheid schuldig, dat zij zijne zaak met die van het land hadden zamenverbonden; zulk eene eer was het voorwerp waar bij zijn geheele leven naar gestreefd had.

— Een der legitimistische bladen spreekt van een gerucht, dat het gouvernement door den telegraaf uit Baijonne berigt zou hebben ontvangen van de komst des maarschalks *Bourmont* of van de generaal *Clouet* in het hoofdkwartier van den *Carlos*, welke tijding een' onaangenamen indruk op de Tuilerien zou hebben gemaakt. Hetzelfde blad maakt ook gewag van de tegenwoordigheid bij den *Carlos* eens persoons, die de betrekking van agent van *Hendrik V* zoude bekleden. Wijs deze gerachten verdienen echter weinig [illegible]

— Men heeft nog een arbeidsman, kopergieter van beroep, als in de zaak van *Hubert* betrokken, gearresteerd.

— De dezer dagen alhier aangekomen oostenrijksche prins *Esterhazy*, die als oostenrijksch gezant van Weenen op zijn post naar Londen terugkeert, heeft zoo met den koning als met den heer *Molé* een langdurig onderhoud gehad.

— De voorbeelden van ouders die hunne kinderen om de eene of andere reden mishandelen, waarvan men in deze dagen meer dan vroeger schijnt te hooren, heeft zich hier weder vermeerderd gezien. Ten gevolge van het openbaar gerucht, begaf gisteren een der commissarissen van politie uit de wijk van de Rijnsche straat, met den huize van zekeren *Villeneur*; en vond daar in de kamer van dezelfde echtgenooten, twee kleine jongens en een meisje, zeer wel gekleed en verzorgd; maar in de keuken een kind van 4 jaren, op een leger van stroo, wiens ligchaam geheel mishandeld en verwond was, en dat meer het voorkomen van een lijk dan [illegible] Deze ouders werden terstond in verzekerde bewaring genomen en het kind [illegible]

— Ter beurze waren de binnenlandsche fondsen heden gedrukt ten gevolge van de zekerheid die men heeft, dat de meerderheid van de commissie der kamer voor de reductie is; de daling zou welligt grooter geweest zijn, zoo men niet in de meening verkeerde, dat het gouvernement welligt het een of ander middel bij de hand zal hebben om de aanneming van het voorstel voor te komen. — Men hield zich heden voorts bezig met de vereffening der vervallen renten. De uitdeeling was: 5 pCt. 109,50; 3 pCt. 79,55; Napels 93,25; Sp. Arbois 19¾; Portugal 18¾; Rom. L. 101¾.

Van den 3den.

De reusachtige ontwerpen door het ministerie aan de kamer omtrent de openbare werken aangeboden, bepaaldelijk deszelfs voornemen om de groote spoorwegliinen op eigen kosten dan te stellen, maken thans veel geruchts in de departementen; waar plaatselijke en bijzondere belangen in het spel treden, en men met de voordragten, 't zij wegens den voorgenielden loop, 't zij met de wijze van aanleg, ontevreden is. Ook in de kamer meent men, dat het meerendeel der leden niet met de voorgedragene wetten zoo als zij zijn is ingenomen; een aantal leden zou te besluiteloos zijn om zulke belangrijke ontwerpen te stemmen; anderen zijn voorshanders van de tusschenkomst der nijverheid in de openbare werken. Een en ander doet de meening ontstaan, dat zoo er een der groote ontwerpen voor den aanleg van spoorwegen aangenomen wordt, het waarschijnlijk zijn zal die van de hoofdstad naar de belgische grenzen, terwijl de overige tot het volgend jaar zullen worden geadjourneerd, of dat men het verlangen zal te kennen geven, om dezelve ten deele althans aan de nijverheid over te laten. Zoo men vernoemt houdt de handel in onderscheidene belangrijke steden zich thans bezig met het opmaken van petitien, dat men dit laatste stelsel - de aanleg door kompagnieschappen met medewerking van het gouvernement - de voorkeur geven mogt.

— In eene berekening omtrent de nationale schuld komt voor, dat de geheele intrest der 5, 4½, 4 en 3 pCt. renten, bedraagt 193,147, 367 fr., en het kapitaal 4,590,525,114 fr.; dat zoo men de 3 pCt. rente op de overige aftrok er aan kapitaal overbleef 3,227,018,578 fr. en aan intrest 157,242,171 fr. Het laatstgenoemde cijfer duidde het montant aan, dat men noodig zoude hebben, door middel eener leening a 3 pCt. tegen den koers van 80, om integraal de 5 pCt. te rembourseren; men kreeg alsdan voor resultaat aan 5 pCt. renten, in 3 pCt. geconverteerd, aan 4½ en aan 3 pCt. renten: intrest 121,012,107 en kapitaal: 4,033,770,550 fr. — De intrest der 5, 4½ en 4 pCt. renten alzoo verminderd zijnde met 121,012,197 fr., zoo zou men eene jaarlijksche vermindering hebben van meer dan 36 millioen; het nominaal kapitaal zoodanig 806 millioen vermeerderd zijn en de publieke schuld zou alsdan op een gelijken voet zijn gebragt; te weten: dan nieuwe 3 pCt. renten: intrest 121,012,194 fr., kapitaal 4,033,770,550; aan oude 3 pCt. renten: intrest 40,905,196 fr., kapitaal 1,363,506,111 fr.

— De *Gazette des tribunaux* geeft eenige nadere inlichtingen omtrent den persoon, wiens arrestatie tot eene nadere instructie der zaak van *Hubert* heeft aanleiding gegeven. Zekere student in de regten, *Valentin* geheeten, verscheen den 20sten Februarij voor het hof van assisen te Poitiers onder de aanklagt van opruijing tot oorlog en vervalsching in geschrifte. Voor de regtbank [illegible] bij openlijk voor zijne republikeinsche gevoelens uit; desniettemin werd hij van de eerste aanklagt vrij gesproken, maar tot [illegible] van het laatste hem te laste gelegde tot vijf jaren gevangenis veroordeeld. Den anderen dags gaf het dagblad van Poitiers, *l'Echo du peuple*, 't welk in den geest der oppositie schrijft, eenig [illegible] geding en bevatte de verklaringen van *Valentin* [illegible] zelfs révolutionaire bemoeijingen, zeggende, dat [illegible] zaak belang had willen bijzetten, door haar eene staatkundige [illegible]

te geven. De veroordeelde deswege verbitterd, gaf te kennen, dat het hem gemakkelijk viel het door hem aangevoerde te bewijzen; hij had daarop een verhoor bij den regter verlangd, aan wien hij toen de verklaringen had gedaan die tot het vervolg der instructie in de zaak van *Hubert* had geleid. De bewuste persoon is eergisteren avond te Parijs aangekomen en heeft hier reeds verscheidene verhooren ondergaan.

— De kamer van afgevaardigden heeft zich heden weêr met de behandeling van petitien bezig gehouden.

— De geruchten wegens eene nieuwe crisis in de handelszaken in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, heeft onder den handel alhier grooten schrik verspreid. Het *Journal du Commerce* die geruchten logenstraffende, wil de schuld van de verspreiding derzelve aan het ministerie wijten, hetwelk daarmede op het oog zou hebben, om de reductie der renten tegen te werken. Het *Journal des Débats* behelst intusschen heden insgelijks een betoog, waarin hetzelve den handel zoekt gerust te stellen en het ongegronde of overdrevene dier geruchten betoogt.

— Brieven uit de Vendee spreken van een' geweldigen storm die in den nacht van den 24sten ll. op de kust had gewoed. De zee was buiten zijne oevers getreden en had onder anderen op het eiland Normontiers, het dorp Guernière, 't welk eene bevolking van ruim 1000 zielen telt, ten deele verwoest.

— Een aantal brieven heden van de spaansche grenzen ontvangen spreken niet van de geruchten door de voorstanders der karlisten alhier verspreid, wegens de komst van de generaals *Bourmont* of *Clouet* in het hoofdkwartier van don *Carlos*. Dezelve vermelden alleen hoofdzakelijk, dat drie kompagnien van de britsche marine bezit van Ermani genomen hebben en met zich medegenomen hadden het materieel dat te St. Sebastiaan was.

Uit Logrono wordt nader gemeld, dat de generaal *Latre*, na de overvalling van een detachement karlisten, Penacerrada genaderd was. De generaal *Espartero* stelde zich steeds voor, om die stad aan te vallen, ten einde zijnen linker vleugel te verzekeren; waarna hij zich tegen Estella zou willen wenden.

— De binnenlandsche fondsen waren ook heden tot daling geneigd welke stemming naar men denkt zal voortduren tot men meerdere zekerheid heeft omtrent het lot dat het voorstel tot reductie der 5 pCt. renten in de kamer te wachten staat. De industriele fondsen waren heden ook flaauw. De notering was (3 *Maart*) 5 pCt. 109,45; 3 pCt. 79,55; Nap. r. 99,50; Sp. Ardoin 19⅝; Rom. L. 101¼.

Duitschland.

FRANKFORT, den 1sten Maart.

Luidens de berigten uit Hanover tot den 26sten ll. zou de nieuw aangeboden grondwet veel behelzen van hetgeen in die van 1833 gevonden werd. Nogtans zou daarin bepaald zijn, dat de Standen wel het regt zullen hebben, om de ontwerpen van wet betrekkelijk de belastingen aan te nemen of te verwerpen, doch dat zij omtrent die, welke in verband staan met alle andere aangelegenheden, slechts geraadpleegd zullen worden, zonder dat de regering gehouden zal zijn, zich naar die raadgevingen te schikken, en zelfs geregtigd zal zijn, zoodanige wetten op eigen gezag uit te vaardigen. Ook zou de koning wederom het eigendom der domeinen bekomen, dezelve in zijnen naam laten besturen, en uit de opbrengst derzelve aan de staatskas eene uitkeering van 2,300,000 rijksdaalders doen, van welke som allereerst de gelden voor de apanages, en 80,000 rijksdaalders voor den bouw en het onderhoud van het kasteel jaarlijks zouden afgetrokken worden. Mogten de domeinen minder opbrengen dan thans, dan zou de uitkeering kunnen verminderd worden. De korporatien zouden het beheer van derzelver middelen behouden, doch het oppertoezigt over dezelve aan de regering verblijven. Ook zou het Duitsche Bondsgenootschap versocht worden, deze nieuwe grondwet te waarborgen.

— De koning van Hanover heeft de pruisische ministers *von Alvensleben* en *von Werther* met het grootkruis der Guelphen-orde begunstigd.

— In een Beijersch blad worden berigten medegedeeld van den Rijn, waarin men leest, dat Dr. *Hasgen* opgehouden heeft, zich bestuurder van het Keulsche kapittel te noemen, en dat hij voortaan de leiding van dat kapittel alleenlijk als vicaris zal hebben; eene betrekking, die hij reeds vóór de gevangenneming van den Aartsbisschop vervulde.

— Te Weenen is den 22sten de afgezant van don *Carlos*, de baron *de Vallos*, die reeds de hoven van Berlijn en Petersburg bezocht, uit de laatstgenoemde stad aldaar aangekomen.

— Berigten uit Konstantinopel, van den 31sten Januarij, meldden, dat de gezant van Brussa een Tartaar aangekomen was, en dat vermoed werd de aankomst van denzelven, eene vergadering van den Divan belegd is, welke door den Sultan bijgewoond werd, alhoewel Z. H. nog zeer mistroostig was over het verlies van zijnen zoon en nog geen deel aan de openbare zaken had genomen. Men besloot uit die omstandigheid, dat de berigten, door den Tartaar aangebragt, van gewichtigen aard moesten zijn. Algemeen hield men het er voor, dat dezelve in verband stonden met de gedragingen van *Ibrahim*-pacha, die, op bevel zijns vaders, trachtte, zoo veel mogelijk, vaunwe betrekkingen aan te knoopen met de aan Perzië grenzende pachaliken, en op deze wijs de Porte afbreuk toe te brengen. Dit had eenige ongerustheid bij de Turksche regering verwekt, en men meende, dat deswege nadere berigten ontvangen waren. Er zou echter geen ander besluit genomen zijn, dan om den Schah van Perzië voor *Ibrahim* te waarschuwen, den Perzischen gezant, die zich sinds eenigen tijd te Konstantinopel bevond, met de meeste onderscheiding te behandelen, en een einde te maken aan de spanning, welke tusschen dat rijk en de Porte bestaat. Werkelijk was de Perzische gezant, die nog geen gehoor bij den Sultan had gehad, tot Z. H. toegelaten, en heeft men vastgesteld, het ministerie te veranderen, voornamelijk met het oogmerk, om een man aan het hoofd der buitenlandsche zaken te stellen, die naauwkeurig bekend is met de Aziatische aangelegenheden. Tot dus verre was zoodanig een nog niet gevonden; doch inmiddels had de tegenwoordige minister van buitenlandsche zaken *Reschid*-pacha, bevel bekomen, zich gereed te maken voor de reis naar Parijs, waar hij met de waardigheid van gezant zal bekleed worden. *Ferik*-pacha, die zoeger gezant te Weenen was, is als zoodanig te Londen benoemd. — De Sultan had bevolen, dat, wegens het overlijden van zijnen zoon, een rouw van negen dagen zou aangenomen worden, hetgeen iets zeer ongewoons in Turkye is; ook waren alle openbare vermakelijkheden verboden.

— Nadere berigten uit Konstantinopel, van den 7den Februarij melden, dat de oudste zoon van den Sultan, prins *Abdul Medschid*, in de laatste dagen aan een scharlaken koorts vrij ernstig ziek was geweest, doch thans aan de beterè hand was. — Den 4den was de Armenisch-katholijke Aartsbisschop, *Nuridschan*, overleden en den volgenden dag te Galata plegtig ter aarde besteld. Op laatstgenoemden dag hadden *Reschid*-bey, gezant aan het Oostenrijksche; en *Kiamel*-bey-pacha, gezant aan het Pruisische hof, de reis naar Semlin aangenomen, ten einde zich op hunnen post te begeven. De gewezen gezant te Londen, *Achmed-Fehri*-pacha was tegelijk met eene Oostenrijksche stoomboot naar Smyrna vertrokken, om zich naar zijn stadhouderschap te begeven; binnen 3 of 4 weken werd hij echter in de hoofdstad terugverwacht. — De pest hield te Konstantinopel thans geheel op.

— Volgens de berigten uit Alexandrie van den 17den Januarij zette *Mehrmed*-Ali zijne toerustingen, die nog met eenen digten slinger waren overtogen, bestendig voort. Vele lieden wilden beweren dat hij eene nieuwe expedite tegen Hedschas op het oog had, maar er hadden omstandigheden plaats, die deze meening, welke van de regering zelve scheen uit te gaan, ten eenenmale logenstraften. De Pacha scheen meer het oog op Bagdad te hebben, en de onderworpene kurdenstammen, wier onderwerping slechts schijnbaar, en met welke *Mehmed*-ali bestendig in geheime onderhandeling was, konden hij eenen band in de ringen der Porte, evenveel inspanning verbreken als het Egyptische leger zelf. Intusschen hield men het ook voor mogelijk, dat *Mehmed*-Ali juist geen openbaren oorlog op het oog had, maar dat het doel zijner oorlogzuchtige houding in het Kandiasche, om zijne onlangs beproefde pogingen tot verkrijging eener onafhankelijkheid en der erfelijke heerschappij over Egypte, bij de Porte meerdere kracht bij te zetten. — In Alexandrie heerschte de pest met groote hevigheid; geen huisgezin in de stad was van die ziekte verschoond gebleven. Ook daar, even als te Konstantinopel zijn in den laatsten tijd vele diefstallen en rooverijen voorgevallen, waarvan men de daders niet had kunnen in handen krijgen.

— Uit Petersburg schrijft men onder van den 14den Onze dagbladen [illegible] de bevestiging der [illegible] en kaspische Zeeën. In die gewesten [illegible] (gelijk reeds voorloopig is gemeld geworden) [illegible] worden aangelegd en wel aan deze zijde van den Kaukasus, westelijk en zuidelijk van Terek en noordelijk van Kuban; aan gene zijde van den Kaukasus en de Dahnarsche provincie en aan de oostkust van de Zwarte Zee in Imeritie en Abchie tot aan de vesting Gagry; alzoo rondom den landen de Tscherkessen en de overige nog niet onderworpene volkeren, die in de gebergten aan de oostkust der Zwarte zee, dan zuiden van Kuban tot Gagry wonen; ook heeft men daarbij te vens de onderwerping op het oog van den zuidelijken oever van

den Kuban en de aanlegging van militaire kolonien aan dien rivieroever. In het door de Petersburger dagbladen medegedeelde uittreksel van het deswege genomen besluit leest men onderen anderen: Het heeft Z. M. den keizer behaagd den 10den October 1837 in Tiflis een reglement wegens den aanleg van militaire kolonien in den Kaukasus vast te stellen. Het doel met den aanleg dier kolonien benoogd, is om de militairen, die hunnen dienstijd uitgediend hebben, zich met der woon te doen nederzetten en de russische bevolking in de landen der bergvolken te vermeerderen; om voorts onze grenzen en wegverbindingen tegen vijandelijke invallen te beschermen, den akkerbouw, den handel en de nijverheid in die streken te bevorderen, en, onder begunstiging voor de wederzijdsche behoeften, een' hechten grond van vereeniging voor de van ons afkeerige volksstammen te leggen. De militaire volkplantingen in den Kaukasus zullen geene districten, zoo als onze overige militaire kolonien uitmaken, maar uit afzonderlijke volkplantingen, vooral bij de vaste kwartieren van de staven der troepen bestaan. De eerste zullen meer tot de linietroepen, de laatste meer tot die van den staf gerekend worden te behooren. Na de opsomming van de punten, voor de nieuwe kolonien bestemd, wordt bepaald, dat er voor de afzonderlijke volksplantingen 2500 familien zich in die gewesten zullen nederzetten. De kolonien bij de staven zijn reeds meer of min georganiseerd. Alle bij de staven geplaatste en gehuwde militairen van minderen rang, die vijftien jaren gediend hebben, zullen uit de kaders ontslagen worden en naar gezegde kolonien overgaan.

Nederlanden.

Uit den Haag, den 5den Maart.

De jongste officiele berigten omtrent de gesteldheid der rivieren houden hoofdzakelijk het volgende in:

Nadat de regter Rijndijk bij Rees in den avond van den 28sten Februarij was doorgebroken, zijn in de nabijheid, en wel bij Wolters en bij het kasteel Zirk, nog twee andere doorbraken gevallen. Verscheidene huizen te Bienen zijn door het aandrijvend ijs vernield. Den 2den Maart, 's morgens ten acht ure, was het water te Xanten, boven de doorbraak te Rees nog vallende. Van Obermormt tot Griet en dus benoorden de doorbraak te Rees, had het ijs zich gedeeltelijk den 28sten Februarij weder gezet, en was den 2den in dienzelfden toestand. Ook te Emmerik en meer benedenwaarts zat het ijs den 2den Maart overal nog vast, en het water was aldaar toen 38 duim gevallen.

Voor zoo verre de privategen berigten loopen, zijn de doorbraken te Rees, welker gevolgen zich schier ook over het Geldersche grondgebied doen onderscheiden, het eenige punt, dat men nog te beklagen heeft, uitgezonderd. Overigens langs de Nederlandsche rivieren, [illegible] dragten van een groot aantal panten, [illegible] Rees, die men voor het behoud der Spijksche en Millingsche dijken koesterde, was den 3den veel verminderd, en ofschoon het ijs op onze Nederlandsche rivieren nog geenszins is opgeruimd, hielden deskundigen den staat van zaken voor het oogenblik niet voor ongunstig.

Het inundatie-water van de doorbraken te Rees heeft zich deels door de Wild in den ouden Rijn ontlast, die daardoor zeer is opgezet en eenige polders heeft overstroomd. Te Oud-Gevenaar toonde de rivier den 2den 5,85 el. De stroom in het Pannerdensche kanaal had, ten gevolge van deze omstandigheid genoegzaam geheel opgehouden. Overigens was den 3den het Geldersche ambt Lijmers, door het inundatie-water van Rees diep overstroomd. Vier en twintig uren na de doorbraken te Rees ontwaarde men reeds het inundatiewater in den omtrek van Doesburg. Te Keppel [illegible] de stad verwijld en alle dijken bewaakt. De berigten [illegible] te Deventer [illegible] zijn bevestigd. De gemeenschap met onderscheidene dorpen in dien omtrek is gestremd. Onder de in meerdere of mindere mate overstroomde streken wordt ook Genderingen en Terborg genoemd.

Doetinchem een zeer groot [illegible] het benedenrijnwater door het Graafschap Zutphen en den Ouden Rijn naar den Yssel en Nederrijn zeker uitweg moet vinden, [illegible] het ijs in de Waal langer dan anders het geval zou geweest zijn, zal blijven zitten.

Te Arnhem was zaturdag den 3den de rivier in het laatste etmaal 19 duim gewassen. Vrijdag lag het ijs bij die stad van voor de Sabelspoort tot Klingerbeek, zijnde eene lengte van nagenoeg 2000 el nagenoeg onafgebroken; boven en beneden de stad zat het ijs nog vast. Ook [illegible] den 2den eene korstondige beweging in het ijs en [illegible]

De IJssel was op de meeste punten den 2den en 3den dezer wassende. Te Zutphen is de rivier den 2den in beweging geraakt en zoover men zien kon afgedreven; ook te Deventer is het ijs den 2den doorgedreven. Te Wijhe, aan het Katerveer en te Kampen zat het ijs den 3den nog vast. — De Waal uit voor het grootste gedeelte, zoals reeds uit het bovenstaande blijkt, nog vast. — Op de Lek was de was der rivier tot op den 3den nog van weinig beteekenis; het ijs zat nog vast, doch was zeer bros. — De Maas was reeds in den namiddag van den 2den, van Grave tot Ponderoijen, of zelfs tot nabij Gorinchem geheel van ijs bevrijd; het water was voor Grave vallende. — In het ijs der Merwede, voor Gorinchem, heeft reeds den 2den eenige beweging plaats gehad. Den 3den was in de rivier voor Woudrichem en ook te Hardinxveld werking. De killen waren, met uitzondering van de Bakkerskil, die beneden open lag, nog digt. Te Gorinchem was het water den 3den aan het vallen.

Van de boven-rivieren vernemt men, dat het water te Keulen den 28sten ll., in het laatste etmaal 7 voet 1 el (2,224 el) gevallen was. Den 1sten Maart was de Rijn voor die stad echter weder eenigsins wassende. Te St. Goar en hooger op den Rhijn zat volgens de laatste tijdingen het ijs nog vast, maar een gedeelte te Worringen, tusschen Keulen en Dusseldorp den 27sten ll. in beweging geraakt zijnde, is de omtrek aldaar overstroomd geworden. Te Rhuenorth had het ijs zich weder gezet. Het water klom daardoor te Rhuenorth 27½ voet en werd de landstreek tusschen de Ruhr en Duisberg met een gedeelte van de laatstgenoemde stad daardoor overstroomd. Volgens de Dusseldorpsche courant van den 2den heeft het ijs van den Neckar zich den 26sten en dat van den Main zich den 27sten op den Rijn ontlast.

— Zoo wij heden vernemen, heeft Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken zich van 's Hage naar Gorinchem begeven, om bij den tegenwoordigen toestand der rivieren en de plaats zelve tegenwoordig te zijn. — In den omtrek van Nijmegen zou men door de opstopping van het ijs eenige vrees voeden voor den daardoor vermoedelijken hoogen waterstand.

— Uit de provincie Zeeland schrijft men het volgende:

„Ten aanzien van den tegenwoordigen staat van het veldgewas vernemen wij, dat door de strenge koude het koolzaad voor schier verloren wordt geacht, zoodat de landman bij het aanstaande werk gaan wel het geheele gewas zal moeten omploegen; wintergarst heeft op de nieuwe hooge en zware gronden ook veel geleden, zoodat men waarschijnlijk van dit gewas ook nog genoodzaakt zal zijn eenige stukken uit te rijden; de tarwe heeft minder geleden, doch is op de bovenstaande gronden niet geheel vrij van schade. Aan de twee laatste gewassen kan het gunstige of ongunstige weder nog veel toebrengen."

— Te Utrecht heeft men 11. woensdag het in deze dagen opgewogen verschijnsel van een onweder gehad. Verder schrijft men uit Benschop van den 28sten Februarij:

„Heden namiddag, omtrent 3 uren, zagen wij in het westen een opmerkend verschijnsel. Het scheen alsof in de verte een brand woedde, waarvan de donkere rook zich in de lucht verspreidde. Daar men geen onweder verwoedde, hield men de donderslagen voor [illegible] der rivier; doch eene tweede donderbui meer zuidwaarts [illegible] opvolgden en overtuigde ons, dat het onweer [illegible] zettende bliksemstralen en rollende donderslagen [illegible], gedurende een half uur, elkander af. Eensklaps stak de wind, welke zuidelijk was, meer op en werd woest. De onweersbui werd door den toenemenden wind voortgestuwd, en uit twee der geweldigste donderslagen (het was nu 6 ure) volgde een [illegible]. Wij kloppen er met de vrees af, en hopen, dat zulks ook het geval zij met onze meer westelijke provincie naburen, waarwaarts het onweder heenen dreef."

— Volgens berigt uit Falmouth, van den 24. Februarij, was het schip de Goes, kapt. Murge, hetwelk in den storm van den 19. dezer [illegible] stroomgronden en vele ankers geslagen was, den 23. dezer veel ladelo en [illegible] verwaren, verder overzeild en op eene veilige plaats geraakt. Het schip, vertrouwde men, zou weinig geleden hebben, doch van de lijnaadje, die was een gedeelte verloren gegaan [illegible] beschadigd.

— De schepen Admiraal Tromp, kapt. P. J. [illegible], Prins Hendrik, kapt. [illegible], en Vlaardingen, kapt. J. H. [illegible], alle drie van Batavia naar Amsterdam, te Portsmouth binnen, waren den 27. Februarij [illegible] liggende, doch zouden zoodra het weder het toeliet, uit de haven naar de reede loopen, om met de eerste gunstige gelegenheid de reis voort te zetten.

— Mejufvrouw *Ida Maira de Raath*, in October 1836, te Rotterdam overleden, heeft bij uitersten wil bepaald, dat hare nalatenschap, na aftrek der door haar gemaakte legaten, welke meest alle ook eene menschlievende strekking hadden, zou dienen om een fonds daar te stellen, ter ondersteuning van behoeftige weduwen en kinderen van personen in dit Rijk woonachtig, die het beroep van zeevarenden uitoefenden en op onze kusten mogten verongelukken, welk fonds door haar is aanbetrouwd aan het beheer en de administratie van directeuren der Zuidhollandsche Maatschappij tot Redding van Schipbreukelingen, te Rotterdam gevestigd, opdat de interessen daarvan, overeenkomstig de liefdadige bedoelingen der erflaatster door hen zouden worden besteed.

In de zitting van 11. Zaturdag hebben de belgische vertegenwoordigers de discussie van de wet op de jury ten einde gebragt, en alvorens het door den minister van justitie voorgesteld amendement, omtrent het aandeel dat de gezworenen in de provincien in de herziening behoeften te betalen, aangenomen te hebben. Betrekkelijk het artikel voor de zuivering der gezworenen, heeft de kamer zich niet de voorstellen van den minister niet vereenigd. Deze hadt de keus der gezworenen geheel aan de deputatie der provinciale staten willen laten verblijven. Naar de voorstellen van de centrale sectie zouden de gezegde gedeputeerde staten arrondissementsgewijs eene algemeene lijst opmaken en deze aan den president van de regtbank in handen stellen, welke laatste, door de twee oudste leden bijgestaan, de lijst tot op de helft verminderen moest en haar dan aan den eersten president van het hof van appel toezenden, die, bijgestaan door de twee presidenten der beide oudste kamers, de lijst nogmaals tot op de helft behoorde te verminderen. De aldus gereduceerde lijsten zouden op eene lijst gebragt worden voor de dienst van het loopend jaar. Door de centrale sectie was eene eens voorgesteld, om het getal gezworenen op slechts 24 te brengen. Al deze bepalingen werden door de kamer aangenomen en de definitive stemming op heden den 5den gesteld.

— Uit Antwerpen meldt men, dat de vaart op de schelde hersteld is en er reeds schepen uit zee zijn aangekomen. De stoomboot tusschen de stad en het Vlaamsche Hoofd zou heden de dienst hervatten.

— Ter Antwerpsche beurs van Zaturdag (3 *Maart*) waren genoteerd: Belg. 102¾; C. Met. 106; Sp. Ard. 18¼, ¾; Diff. 5⅝; Port. 6. 23¾; Rom. L. 101; Cert. te Antw. 100¼; Braz. 75⅝. — Wisselkoers op Amst. en Rott. ⅜ pCt verlies.

Blijkens de londensche berigten tot 11. Vrijdag, den 3den dezer ontvangen, heeft het engelsch ministerie, in de zitting van het lagerhuis van den 28sten eene nieuwe nederlaag geleden. Een voorstel manmelijk van lord *Lennox* strekkende tot wijziging van het stelsel van bevordering bij de marine, werd door de meerderheid aangenomen in weerwil der oppositie van de ministers en der ministeriele leden. Bij den aanvang der zitting van den 1sten nam de president het woord, om den heer *O'Connell*, overeenkomstig het besluit van het huis, openlijk te berispen, wegens zijne lasterlijke uitdrukkingen op eenen openlijken maaltijd ten opzigte van sommige leden gehouden. *O'Connell* poogde nogmaals zijn gedrag te verdedigen, en heeft van zijn kant daarop het voorstel gedaan, om eene commissie te benoemen tot het onderzoek van het gedrag der comités tot het verkiezen van leden van het huis, liggende hij bereid te zijn, om alle verlangde voldoening te geven, indien het door hem aangevoerde niet met de waarheid strookte.

— Den 2den dezer waren de fondsen te Londen genoteerd: 3 pCt. gecons. 93¼; Ned. 2½ pCt. 53½; 5 pCt. 105½. Spanje 20½. Portugal 27¾.

HANOVERSCHE STENDEN-VERGADERING.

Het is niet meer een aangenomen gebruik, maar een stelling beginsel van staatsregt in alle grondwettig lijk geregeerd wordende landen, dat de aanspraken, waarmede de vergaderingen der landsvertegenwoordiging zoogenaamd verklaard worden, het werk is der ministers; en als zoodanig moet worden beschouwd en geoordeeld mag worden, en geenzins als de woorden des koningen, die aan geen onderzoek zijn blootgesteld. Het is daarom dat wij vermeenen, dat het nuttig is hier een en ander te herinneren aan hetgeen in de aanspraak ter opening der Hanoversche stenden-vergadering voorkomt. De eenige stelstelling, dat niet zonder reden aan de pen van den minister *Von Schele* mag toegeschreven worden, ligt in volgende verdediging in zake het patent van 1. November, waar het houdt een antwoord in op de verklaring die men daaraan gegeven heeft, als strekkende tot het uitoefenen van willekeur in de regering, en het verzaken en klimachten der landsvoeten. Voor zoo verre die adn den koning van Hanover in den mond gelegde taal, die des volkes zelven schijnt te zijn, betreft, wij beoordeelen geen parlement, zoo hoog staand karakter met zoo veel waardigheid omkleed; maar wij vinden in dit staatsstuk eene verklaring die strijdt tegen zich zelve. Gebonden toch, even als de overige Duitsche Vorsten aan de algemeene Bondsverdragen, kan de staatswet van 1833 niet opgehevven worden, dan op eene wettige wijze en met de goedkeuring der Stenden, en geene andere stenden-vergadering is bevoegd om veranderingen in de gevestigde staatswet te brengen, dan waartoe zij het regt uit die wet zelve ontleent. Het Patent van 1. November is, zooals reeds meermalen werd aangetoond, een volstrekt eigen en willekeurig opheffen van de staats-wet, welks inkrachthouding, door de bijeenroeping der Stenden-vergadering naar geheel andere grondslagen, lijnregt strijdt met de verklaring, dat de regering geen willekeur verlangt; maar alleen het eerbiedigen van wetten. Die verklaring evenwel wordt bovendien regtmatig aan bedenking onderhevig, als men nagaat op welke wijze de Stenden-vergadering gedwongen wordt eene lijn met de bovendrijvende en het roer van staat vermeesterd hebbende partij te trekken; dewijl alle verkiezingen, hetzij gedaan met voorbehoud van protest of met bedoeling om de regten door de constitutie van 1833 verkregen te handhaven, zijn vernietigd geworden. Opmerkelijk is het, hoe de herhaalde verkiezing in de hoofdstad ongeldig verklaard is, en hoe de afgevaardigden van elders zoo als die van Göttingen, zijn geweerd geworden. Voorwaar, er waren geene openlijke verkrachtingen van het Duitsche Staatsregt van nooden, om eene volgens de constitutie van 1833 zamengeroepene Stendenvergadering te bewegen, om in die constitutie wijzigingen te brengen, die met de regten en eeden van een vrij volk overeenstemmen, maar de handelingen der regering, om in te [illegible], (hetgeen altijd een gevaarlijk en nooit goed werkend schild is in staatszaken, om willekeur te dekken) de volkskeuze te dwingen, en om door uitoefening van magt en gezag, eene constitutie te willen opdringen, moeten nadeeligen invloed uitoefenen op eene vrijheidlievende bevolking, die schoon aan haren souverein gehecht, echter jaloersch is op hare regten. Wij wanschen dat de raadgevingen van bevriendde hoven dien invloed mogen hebben op de leiding van den gang der zaken in Hanover, dat de twistappel worde weggenomen, en de zaak van regt zegeviere. Met reden vreest men toch, dat indien niet al de Agnaten toestemmen, in de nieuw in te voeren grondwet, zich later dezelfde bedreigende staatstooneelen herhalen, waarvan Hanover ten vorigen jare het tooneel is geweest; en waarvan het nu de vruchten plukt. Het is een geluk voor ons Vaderland, dat ons staats-regt en onze wetten, en onze edele vorsten ons vrijwaren voor dergelijke staats-verkrachting.

*** Door VAN GULICK en HERMANS, Drukkers en Boekverkoopers te *Breda*, is op den 24. Februarij 1838, aan het Gemeentebestuur hunner Woonplaats ter Vertaling in het Nederduitsch aangeboden:

Anleitung zu den zweckmässigsten Gymnastischen Uebungen der Jugend, von [illegible], ordentl. Lehrer der Fechtkunst und gymnastischen Uebungen an der Rhein-Friedrich-Wilhelms-Universität zu Bonn, Inhaber des Königl. Preus. goldenen, Verdienst-Medaille für Gelehrten und Künstler, und der Königl. Niederländischen Goldenen Ehrenmedaille. Mit 60 erläuternden Figuren. *Bonn*, 1838.

*** En vente chez BROESE & COMP, à *Breda*:

CLASSIQUES MILITAIRES;

collection choisie des meilleurs ouvrages d'art, de science et d'histoire militaire;

PUBLIÉS EN DEUX SÉRIES, Édition in 18°.

PREMIÈRE SÉRIE.

HISTOIRE CRITIQUE ET MILITAIRE DES GUERRES DE LA RÉVOLUTION,

Précédée d'une introduction présentant le tableau succinct des mouvements de la politique européenne depuis Louis XIV jusqu'à la révolution, et celui des principales causes et des principaux événements de cette révolution;

PAR LE GÉNÉRAL JOMINI.

12 Volumes in-18 au lieu de 15, avec quatre atlas contenant ensemble 39 cartes, divisés en quatre parties, traitant des campagnes depuis 1792.

Prix de l'ouvrage complet 60 Florins.

DEUXIÈME SÉRIE.

CLASSIQUES MILITAIRES.

2 Fl. le Volume.

12 beaux volumes, format in-18, contenant la matière de 18 volumes in-8° (éditions de Paris).

JOMINI. Vie politique et milit. de *Napoléon*, racontée par lui-même, 3 volumes, au lieu de quatre, 6 fl.

CESSAC. Guide de l'Officier particulier en campagne, 2 volumes avec 20 planches, 4 fl.

ROGNIAT, Considérations sur l'art de la Guerre, 1 vol. 2 fl.

CHAMBRAY. Philosophie de la Guerre avec son supplément, 2 volumes, 4 fl.

BERNARD. Tactique de la Cavallerie, 1 volume avec 27 planches, 4 fl.

CARION-NISAS. Essai sur l'Histoire Générale de l'Art militaire, de son origine, de ses progrès, de ses révolutions depuis la première formation des sociétés jusqu'à nos jours, 2 vol. avec 14 planches, 4 fl.

Deux volumes composés des Mémoires de Guerre de *Napoléon*, des commentaires de *César*, des Leçons de Guerre, des Instructions aux troupes légères et aux Officiers qui servent dans les Avant-Postes, rédigées sur une instruction de *Frederic I*, 2 vol. au lieu de 5, avec 14 planches, 4 fl.

Te Breda bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.